

Windows, MacOSX czy Linux?

Linux jest najlepszy, wie to każdy użytkownik Linuksa. O wyższości Mac OS X będą przekonywali natomiast posiadacze sprzętu Apple. Ostatecznie większość użytkowników i tak będzie pracować na Windowsie.

Odwieczna walka systemów operacyjnych trwa, choć tak naprawdę udział Windowsa, MacOSX i Linuksa w ostatnich latach utrzymywały się na podobnych poziomach. Biorąc pod uwagę, że wielu użytkowników nie wie nawet, z jakiego systemu operacyjnego korzysta, dopasowanie platformy do własnych potrzeb często stanowi nie lada wyzwanie.

Typowy użytkownik komputera częstokroć nie wie nawet, czym do końca jest system operacyjny. I nie musi. Szczególnie współczesne urządzenia przenośne, jak smartfony czy tablety, przyzwyczyły nas wygody i nie zastanawiania się nad technicznymi szczegółami. Choć nie brakuje użytkowników Androida, to nawet Twoja babcia nie będzie miała problemów z obsługą iPada. Przed nami jeszcze systemy działające w chmurze i obsługiwane z poziomu przeglądarki internetowej.

Skoro na swoim wypasionym telefonie korzystasz z Androida, a na tablecie z Androida czy iOS, to może zmiana systemu na domowym pececie również okaże się korzystna.

Przyjrzymy się zaletom i wadom najpopularniejszych systemów operacyjnych, by nieorientowanym dać obraz tego, czego mogą się spodziewać po instalacji każdego z nich. Każdy wybór zmusza do podejmowania pewnych kompromisów (np. konieczność wykorzystywania tylko pewnej grupy oprogramowania), które szczególnie w przypadku urządzeń towarzyszących nam codziennie mogą mieć ogromne znaczenie. Najważniejsze jednak, byśmy sami podejmowali decyzję o tym, czego chcemy używać, bo to przecież narzędzia mają się dopasowywać do nas, a nie my do nich.

Przypomnij, że zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami system operacyjny może być jedynie dodatkiem do sprzętu i sprzedawcom nie wolno zmuszać klienta do zakupu wybranego modelu komputera wraz z zainstalowanym w sklepie OS-em. Klient ma prawo kupić komputer bez systemu.

MS Windows

Jeśli nie wiesz, jakiego systemu operacyjnego używasz, najprawdopodobniej jest to Windows. To zdecydowanie najpopularniejsza platforma dla komputerów biurkowych, chętnie używana również w firmach. Do największych zalet Windowsów należy obsługa dużej liczby modeli wszelkiego sprzętu, bo niemal wszyscy producenci urządzeń peryferyjnych przygotowują swoje sterowniki w pierwszej kolejności właśnie dla produktu Microsoftu. Również deweloperzy tworzący oprogramowanie najczęściej wybierają Windowsa, by trafić ze swoimi produktami do jak największej liczby użytkowników. Możesz więc w tym przypadku liczyć na ogromną liczbę często bezpłatnych narzędzi, jak również na płatne wydania profesjonalnych aplikacji, jak Adobe Photoshop czy CorelDRAW.

Ostatnie wersje tego systemu można uruchomić praktycznie na każdym nowym pececie, jednak już w przypadku starszych urządzeń możemy doświadczyć wolniejszego jego działania. Za samego Windowsa również trzeba zapłacić, choć często koszt ten ponosimy podczas zakupu zestawu komputerowego.

Obsługa dużej liczby sprzętu i oprogramowania, a także ogromna liczba użytkowników, to niestety również takomy kłosek dla wszelkiego rodzaju przestępców. Żaden inny system operacyjny nie jest tak często atakowany dużą liczbą wszelakiego robactwa, a używanie go bez zainstalowanego oprogramowania antywirusowego jest dosyć niebezpieczne.

Niepokój niektórych użytkowników budzi również nadchodzące wydanie Windows 8, które kładzie nacisk na nowy ekran główny zwany „Metro”, a więc również układ aplikacji w postaci kafelków. Wciąż można oczywiście skorzystać ze standardowych okienek, jednak warto pamiętać, że na naszych oczach zachodzą jedne z największych zmian systemu Microsoftu w całej jego historii.

Zalety:

- duża popularność, w tej chwili największa na świecie choć malejąca
- obsługa dużej liczby modeli sprzętu
- dużo powszechnie dostępnego oprogramowania
- dobre wsparcie techniczne także w Polsce
- popularność ułatwiająca uzyskanie wsparcia choćby ze strony sąsiada

Wady:

- wysoka cena powodowana praktykami monopolistycznymi
- wolne działanie na starszych maszynach
- dużo złośliwego oprogramowania
- trudny w konfiguracji dla laika
- konieczność zakupu dedykowanej wersji językowej

MacOSX

System firmy Apple to druga pod względem popularności platforma dla komputerów PC. MacOSX wyróżnia się przede wszystkim atrakcyjnym wyglądem, a przez użytkowników chwalony jest również za intuicyjność i prostotę działania oraz małą awaryjność.

Koncern z Cupertino wyposażył MacOSX swój system w dodatkowe programy, których nie znajdziesz w Windows, które mają zapewnić wygodniejsze i bezpieczniejsze korzystanie z systemu. Na przykład Time Machine pozwala automatycznie robić kopie zapasowe Twoich plików i w dowolnej chwili możesz odzyskać przypadkowo skasowany plik czy list. System, jako prekursor systemów graficznych, oferuje wiele rozwiązań nowocześniejszych niż te znane z Windows i wyznacza do dziś kierunki rozwoju w tej dziedzinie. Pomimo znacznie mniejszej popularności dla MacOS przygotowywanych jest wiele znanych aplikacji, jak Adobe Photoshop, Microsoft Office czy FinalCut Pro czy współczesnych gier. Przypomnijmy, że za oceanem Macintosh zajmuje znacznie większą część rynku niż w Polsce, premiery więc nowych programów przygotowywane są równoległe dla Windows i MacOSX.

Jednocześnie platforma Apple jest uznawana za stosunkowo bezpieczną i choć pojawiają się już wirusy, które atakują użytkowników tego sprzętu, ich liczba jest na dzień dzisiejszy wciąż śladowa i robaki wręcz nieporadne. Niestety z Mac OS X można skorzystać legalnie wyłącznie na komputerach firmy Apple, które nie należą do najtańszych. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, by prócz oryginalnego systemu doinstalować Windows czy Linuksa.

System kalifornijskiego koncernu krytykowany jest przez niektórych za swoją „sztywność”, gdyż nie pozwala użytkownikowi na zbyt wiele modyfikacji. Z drugiej strony przeciętny użytkownik komputera korzysta z kilku potrzebnych mu programów i nie „grzebie”, jak to ma w zwyczaju przeciętny polski domorosły „haker”. Wspomniana sztywność jest zamierzona przez twórcę Apple - Steve Jobsa - i znacznie podnosi niezawodność ich produktów.

Podobnie jak w przypadku Windowsa, licencja na Mac OS X jest płatna, jednak kilkukrotnie niższa. System jest zawsze wliczony w cenę komputera - posiadanie Macintosha jest wystarczającym dowodem legalności systemu, nie jest wymagane wpisywanie żadnego kodu aktywującego ani inne podobne praktyki - zakupiony komputer jest w pełni funkcjonalny natychmiast po wyjęciu z pudełka.

Zalety:

- subtelny futurystyczny wygląd
- intuicyjne dopracowane mało awaryjne oprogramowanie
- znikoma liczba niegroźnych wirusów
- nowatorskie rozwiązania niespotykane w innych systemach
- system jest z założenia wielojęzyczny (język polski jest jednym z wielu do wyboru w dowolnym momencie)

Wady:

- płatny i zamknięty
- niemożność uruchomienia programów bezpośrednio przeniesionych z Windows (konieczna wersja dedykowana)
- utrudnione „grzebanie” w oprogramowaniu systemowym

Linux

Trzecią pod względem popularności platformą dla komputerów osobistych (pecetów) są dystrybucje z jądrem Linux. Przy okazji warto zauważyć, że system ten wykorzystywany jest zdecydowanie znacznie chętniej na serwerach (obsługuje m.in. Google czy Facebooka), a także stanowi podstawę mobilnego Androida.

Już po pierwszym akapicie widać, że jedną z największych zalet Linuksa jest jego różnorodność. Popularne dystrybucje tego systemu rozpowszechniane są za darmo, a do tego każdy użytkownik może się również pokusić o zdobycie ich kodu źródłowego, a więc również wprowadzanie niemal dowolnych zmian.

Popularne dystrybucje Linuksa, jak Ubuntu, Debian czy Fedora, dostępne są z różnymi środowiskami graficznymi. Oznacza to w uproszczeniu, że ten sam system może po ponownym zalogowaniu wyglądać zupełnie inaczej, jeśli tylko wybierzemy dla niego coś na wzór zmienionej skórki. Podobnie dostosowywać możemy również większą część oprogramowania dla Linuksa.

Stosunkowo niewielka popularność Linuksa na komputerach biurkowych w porównaniu do konkurencyjnych platform pociąga jednak za sobą pewne problemy. Przede wszystkim wciąż niektóre urządzenia niezbyt dobrze radzą sobie, jeśli chodzi o współpracę z kluczowymi dystrybucjami.

Jeśli po instalacji Ubuntu czy Fedory system nie zdoła odnaleźć odpowiednich sterowników, np. dla karty graficznej, może to oznaczać niemałe problemy bądź np. obniżoną wydajność. Ręczne doinstalowywanie sprzętu, choć możliwe, zdecydowanie nie jest zadaniem dla początkujących, jak i konfiguracja samego systemu.

Mniejsza jest w tym przypadku również liczba znanych wszystkim komercyjnych narzędzi, choć z drugiej strony warto zauważyć, że nie brakuje interesujących odpowiedników. Osoby spędzające czas głównie w sieci bez wątplenia docenią natomiast specjalne wydania programów takich, jak Firefox, Chrome czy Skype.

Mniejsza popularność jest w tym przypadku równoznaczna z praktycznie brakiem jakichkolwiek wirusów, ale też trudniej będzie znaleźć pomoc u sąsiada. Złośliwe oprogramowanie dla Linuksa, co prawda, istnieje, jednak prawdopodobieństwo zarażenia się którymś z nich jest znikome. Najślabszym ogniwem wciąż pozostaje niedoświadczony użytkownik, który w nieodpowiednim momencie poda hasło administratora lub źle wyda niezrozumiałą dla niego komendę.

Zalety:

- bezpłatny
- znikoma liczba zagrożeń wirusowych
- w dużej mierze odporny na włamania
- pozwala na wprowadzanie dowolnych modyfikacji nawet w kodzie źródłowym
- możliwość zainstalowania na praktycznie dowolnym sprzęcie

Wady:

- brak znanych komercyjnych pakietów narzędzi
- słabe wsparcie dla niektórych podzespołów
- stosunkowo trudny obsługa w porównaniu do konkurentów
- wskazane duże doświadczenie w jego obsłudze
- liczne błędy wymagające dopracowania

Nie ma najlepszego systemu

Na niejednym forum można znaleźć opinie, że konkretny system jest najlepszy, bo... i tutaj długa lista argumentów. Tak samo, jak dla jednych najwygodniejszym samochodem będzie terenowy LandRover, a dla innych niskopodwoziowa Honda, również dobór systemu operacyjnego jest kwestią indywidualną każdego z nas.

W pewnym uproszczeniu, jeśli w pracy wykorzystujesz popularne pakiety biurowe, najlepszy prawdopodobnie będzie Windows. Podobnie, gdy lubisz czasem zagrać w nowe tytuły dla pecetów. Jeśli natomiast cenisz wygodę, początkujesz w świecie komputerów, a może chcesz zachęcić do niego swoją babcię czy dziadka, najpewniej najlepszym wyborem będzie Mac OS X. Linux zainteresować może osoby, które już trochę znają się na komputerach i wręcz oczekują możliwości „grzebania” lub potrzebują rozwiązania do świadczenia usług sieciowych innym komputerom.

Każdy musi sam wybrać system, który najbardziej mu odpowiada. To, co jest dobre dla jednej osoby, wcale nie musi być dobre dla innej. W ogólności warto znać nie tylko najpopularniejsze oprogramowanie, ale również jego alternatywne wersje - pomaga to w świadomym wyborze i uniezależnia nas od rynkowych monopolistów.